

BADANIE PRZESIEWOWE STANU UZĘBIENIA WŚRÓD DZIECI ZE SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

RAPORT PRZYGOTOWANY DLA:

WRIGLEY

27 stycznia 2017

© 2016 Ipsos. All rights reserved. Contains Ipsos' Confidential and Proprietary information and may not be disclosed or reproduced without the prior written consent of Ipsos.

3

INFORMACJE O BADANIU

8

PODSUMOWANIE WYNIKÓW

13

SZCZEGÓŁOWE WYNIKI

36

APPENDIX

INFORMACJE O BADANIU

TŁO BADAWCZE I CELE

- W ramach akcji „Chroń Dziecięce Uśmiechy” firma Wrigley przeprowadziła w 2016 czwartą turę przeglądów dentystycznych w wybranych szkołach podstawowych na terenie Polski. Każdemu przeglądowi towarzyszyła ankieta wypełniana przez dentystę.

- **Cele przeprowadzonego badania:**
 - poznanie nawyków związanych z higieną jamy ustnej oraz
 - ocena stanu uzębienia u dzieci ze szkół podstawowych

ZAKRES BADANIA

I część – ankieta – część ogólna:

- Jak często chodzisz do dentysty?
- Dlaczego byłeś/łaś ostatnio u dentysty?
- Ile razy w ciągu dnia szczotkujesz zęby?
- Jak długo szczotkujesz zęby?
- Jak często masz wymienianą szczoteczkę do zębów?
- Czy używasz innych akcesoriów do higieny jamy ustnej?
- Jak często w ciągu ostatniego roku czułeś/łaś ból zęba lub dyskomfort związany z zębami?
- Jak opisał/a/byś zdrowie swoich zębów i dziąseł?

II część – badanie stomatologiczne – wypełniane przez dentystów:

- Stan uzębienia – charakterystyka stanu zębów
- Fluoroza szkliwa (stan)
- Stan przyzębia- krwawienie dziąseł
- Erozja zębów (nasilenie)
- Urazy stomatologiczne (stan)
- Uszkodzenia błony śluzowej jamy ustnej (stan/umiejscowienie)
- Zalecenia
- Wada zgryzu (obecność/klasa)

METODOLOGIA:

- ❑ ankiety face-to-face oraz przegląd stomatologiczny

PRÓBA:

- ❑ W ramach IV edycji programu, realizowanego od września do listopada 2016, przeprowadzono 10.165 przeglądów stomatologicznych. Akcja objęła dzieci z wybranych szkół podstawowych z województw: Zachodniopomorskie, Warmińsko-Mazurskie, Mazowieckie, Śląskie oraz Opolskie

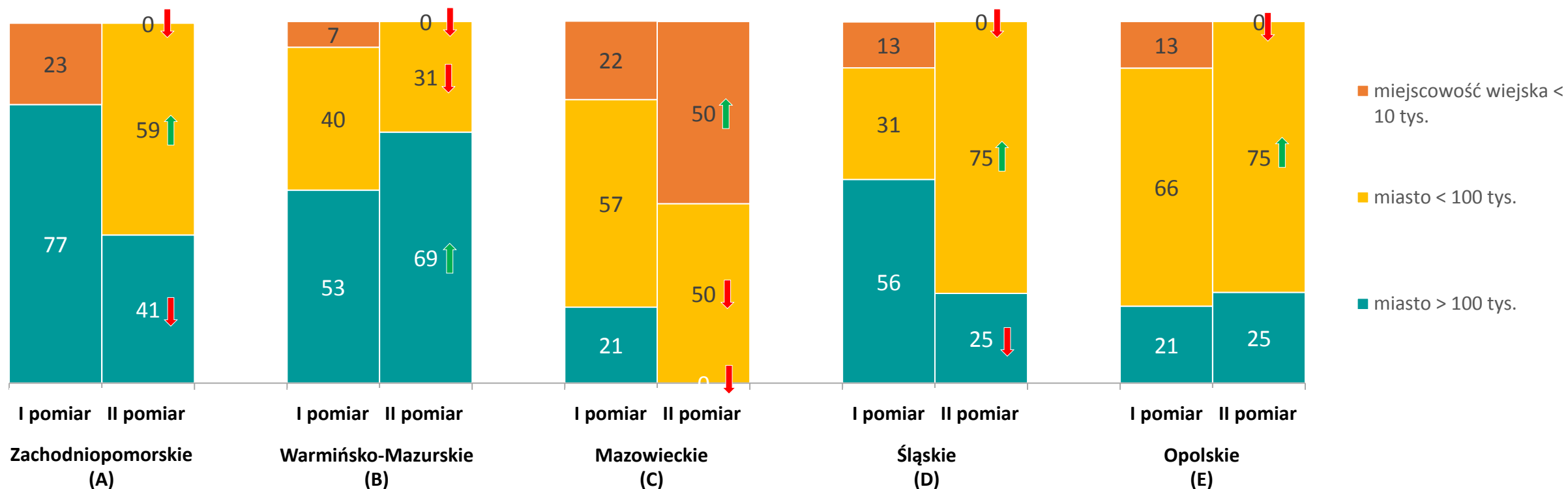

REALIZACJA

- ❑ wrzesień-listopad 2016

UWAGA!

Struktura miejscowości badanych województw w aktualnym pomiarze w istotny sposób różni się w porównaniu do poprzedniego pomiaru. Z tego powodu należy zachować dużą ostrożność podczas porównywania wyników danego województwa z aktualnej fali vs. poprzednia.

I pomiar = poprzednia edycja dla danego województwa
 II pomiar = obecna IV edycja badania

PODSUMOWANIE WYNIKÓW

PODSUMOWANIE (1/3)

- W badanych województwach z IV edycji **ogółem 3/4 dzieci** ma **problemy z próchnicą**. W województwie **opolskim** występuje relatywnie **największy problem** próchnicy w porównaniu z pozostałymi województwami. **Najrzadziej** próchnica występuje **u dzieci** z województw **zachodniopomorskiego i mazowieckiego**.
- Problem próchnicy zębów **częściej** dotyczy **dzieci** z grupy **wiekowej 5-9 lat** (w szczególności dzieci 7-9 letnich) i dzieci mieszkających **w mniejszych miejscowościach**.
 - **Częstsze mycie zębów** i **częstsze wizyty dentystyczne** mają **pozytywny wpływ** na zmniejszenie problemu próchnicy zębów u dzieci.
 - Poziom próchnicy jest **mniejszy** wśród dzieci, które **częściej wymieniają szczoteczki** do zębów i **używają akcesoriów** do higieny jamy ustnej: płynów do płukania ust i nici dentystycznych.
- **Problem próchnicy w większym stopniu** dotyczy **zębów mlecznych**. Największy problem jest w śląskim i opolskim. Próchnica w zębach stałych częściej odnotowywana jest w opolskim i warmińsko-mazurskim.
- **Około połowa** dzieci **ma wypełnienia zębowe**, relatywnie rzadziej występują one u dzieci z województw śląskiego i opolskiego.
- **Braki w zębach**, zarówno stałych jak i mlecznych, **najczęściej** występują u dzieci z województw **śląskiego oraz opolskiego**. Braki w zębach stałych w dużej mierze związane są z brakiem „siódemek”, które jeszcze nie zdążyły wyrosnąć.
- Uszczelnienia bruzd zębowych najczęstsze są u dzieci w zachodniopomorskim, a najrzadsze – w opolskim i śląskim.

PODSUMOWANIE (2/3)

- We wszystkich województwach **około 2/3 dzieci odwiedza dentystów 1-2 razy w roku**, ogółem dzieci odbywają średnio **2 wizyty rocznie**. W województwach zachodniopomorskim oraz warmińsko-mazurskim częstotliwość wizyt jest relatywnie największa. Najczęstszym powodem udania się do dentysty bez względu na województwo jest **rutynowa kontrola zębów, połączona z leczeniem** (zwłaszcza w województwie śląskim oraz opolskim).
- We wszystkich województwach **2/3 dzieci szczotkuje zęby dwa razy dziennie**, a 1/5 dzieci tylko raz dziennie (nieco częściej w województwach mazowieckim oraz opolskim). Średni czas szczotkowania w większości województw wynosi **2,5 minuty**.
- **Dzieci mają wymieniane szczoteczki do zębów niedostatecznie często. Tylko co drugie dziecko** z województwa warmińsko-mazurskiego oraz mazowieckiego ma wymieniane szczoteczki do zębów **raz na trzy miesiące**. Dzieciom z pozostałych województw szczoteczki kupowane są rzadziej: 6 na 10 badanych ma wymieniane szczoteczki 2 razy w roku lub rzadziej.
- **Ponad połowa dzieci używa akcesoriów do higieny jamy ustnej** innych niż szczoteczka do zębów (relatywnie najrzadziej w województwach mazowieckim oraz śląskim). Najczęściej używanymi akcesoriami są bezcukrowa guma do żucia oraz płyn do płukania. Guma do żucia - częściej jest używana w zachodniopomorskim oraz warmińsko-mazurskim w porównaniu do pozostałych województw.

PODSUMOWANIE (3/3)

- **Okolo połowa** dzieci z województw mazowieckiego, śląskiego i opolskiego odczuwała kiedykolwiek **ból lub dyskomfort związany z zębami, częściej** niż dzieci z pozostałych województw.
- **W ocenie większości** dzieci **stan zdrowia ich zębów** oraz dziąseł **jest co najmniej dobry**. Kondycję swoich zębów i dziąseł najlepiej oceniają dzieci z województwa mazowieckiego - **prawie 2/3 pozytywnie** oceniło stan swoich zębów.
- **Fluoroza szkliwa** dotyczy niewielkiego odsetka dzieci, najwięcej przypadków poza normą występuje u dzieci z województwa opolskiego. Także **erozja zębów** jest obserwowana bardzo rzadko. Z kolei **urazy stomatologiczne** najczęściej odnotowywane są w zachodniopomorskim oraz warmińsko-mazurskim, jednak również są to rzadkie przypadki.
- **Wady zgryzu** najczęściej występują wśród dzieci z województwa opolskiego (**u co drugiego dziecka**), a najrzadziej u dzieci z zachodniopomorskiego i śląskiego. Wada tylko zębowa notowana jest zdecydowanie najczęściej we wszystkich badanych województwach (najczęściej w opolskim – 23%). Natomiast **uszkodzenie błony śluzowej** występuje marginalnie w województwach zachodniopomorskim oraz warmińsko-mazurskim, a w pozostałych województwach nie jest w ogóle notowane.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

- **Problem próchnicy** u dzieci w wieku szkolnym w badanych województwach jest **bardzo duży**, dotyczy **76%** ogółu badanych. Problem próchnicy w większym stopniu dotyczy zębów mlecznych, i najbardziej dotyka dzieci w wieku 7-9 lat.
- Częstsze mycie zębów, częstsze wymienianie szczoteczek i używanie dodatkowych akcesoriów do higieny jamy ustnej oraz i częstsze wizyty dentystyczne mają pozytywny wpływ na zmniejszenie problemu próchnicy zębów u dzieci.

W celu poprawy stanu uzębienia dzieci w wieku szkolnym konieczne są **konsekwentne i długofalowe działania** w obszarze **edukacji** dotyczącej kształtowania **prawidłowych nawyków higieny jamy ustnej** już u najmłodszych dzieci, **zachęcania do częstszych kontroli stomatologicznych** w celu zapobiegania i leczenia próchnicy.

Zalecane jest rozważenie kampanii społecznej skierowanej do rodziców informującej o potencjalnych negatywnych skutkach zdrowotnych wynikających z zaniedbania higieny jamy ustnej.

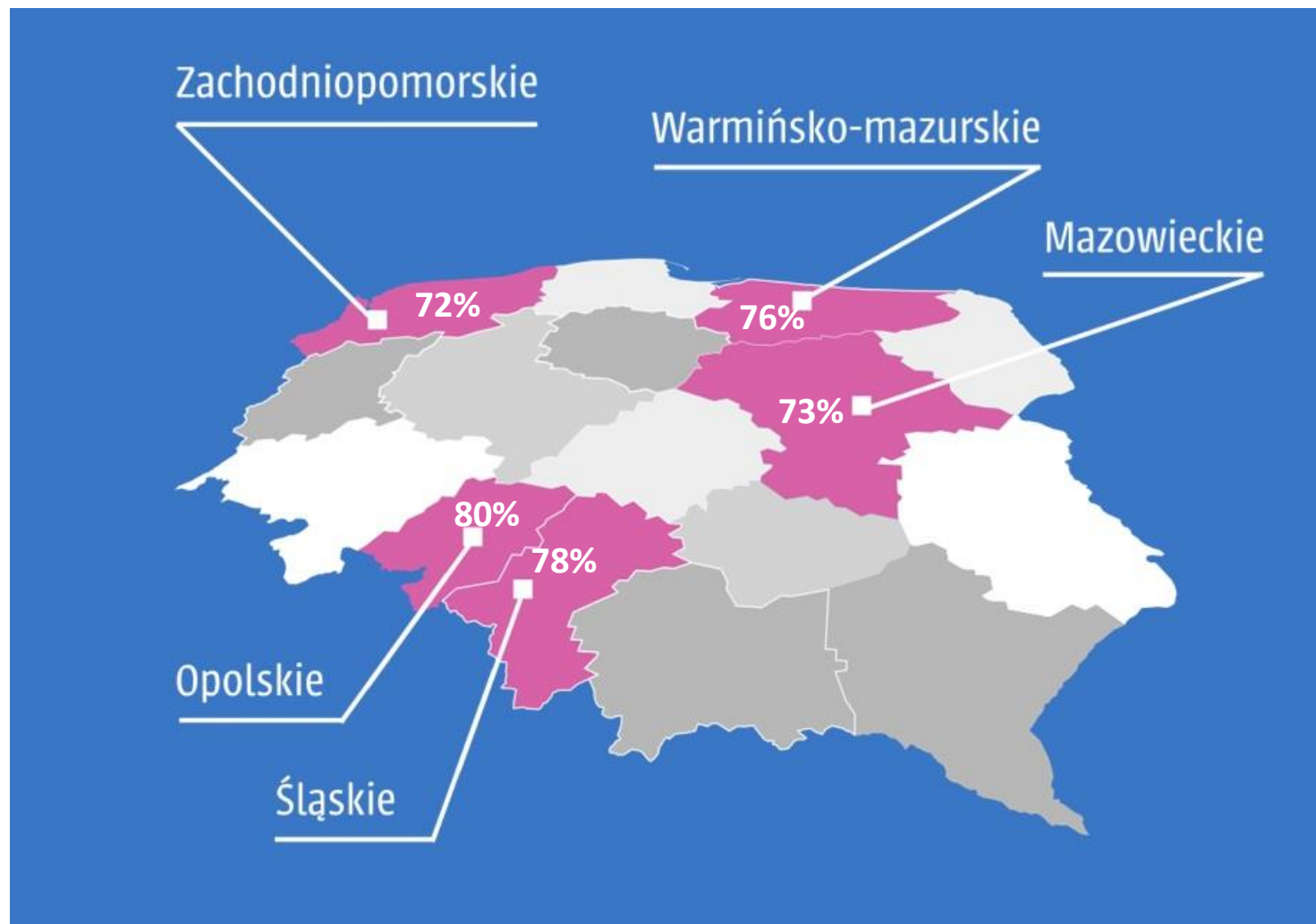

POZIOM PRÓCHNICY

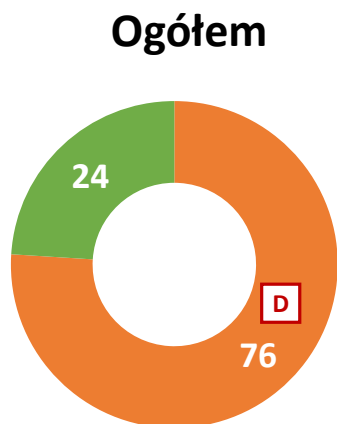
Ogółem, w województwach objętych akcją Chronić Dziecięce Uśmiechy w IV edycji, **3/4 dzieci ma problemy z próchnicą.**

Ogółem – 76%

Problem próchnicy zębów częściej dotyczy dzieci z grupy wiekowej 5-9 lat (w szczególności dzieci 7-9 letnich) i dzieci mieszkających w mniejszych miastach. Średnio, na dziecko przypadają 3 zęby z próchnicą.

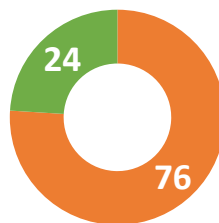
IV EDYCJA
OGÓŁEM

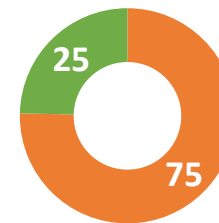
Ogółem
średnia ilość zębów z
próchnicą: 3,3

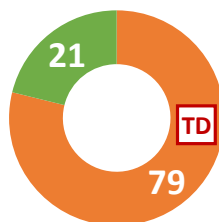
Dziewczynki (A)

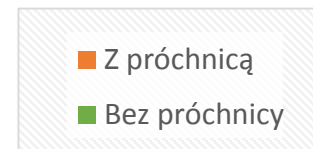
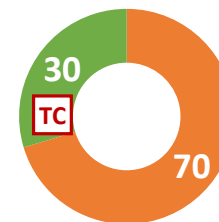
Chłopcy (B)

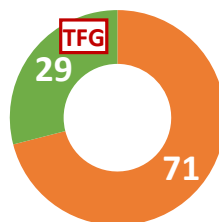
Wiek 5-9 lat (C)

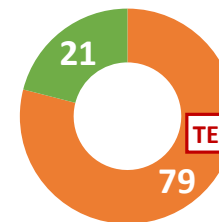
Wiek 10-13 lat (D)

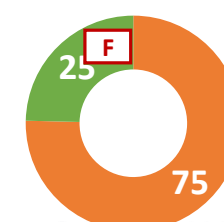
Miasta > 100 tys. (E)

Miasta < 100 tys. (F)

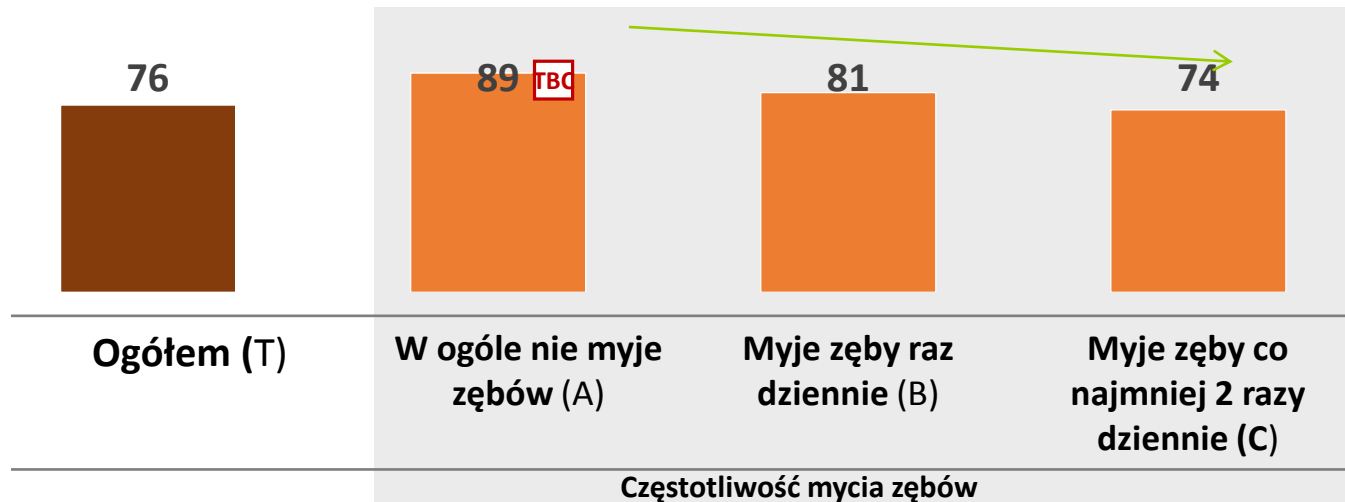
Wsie (G)

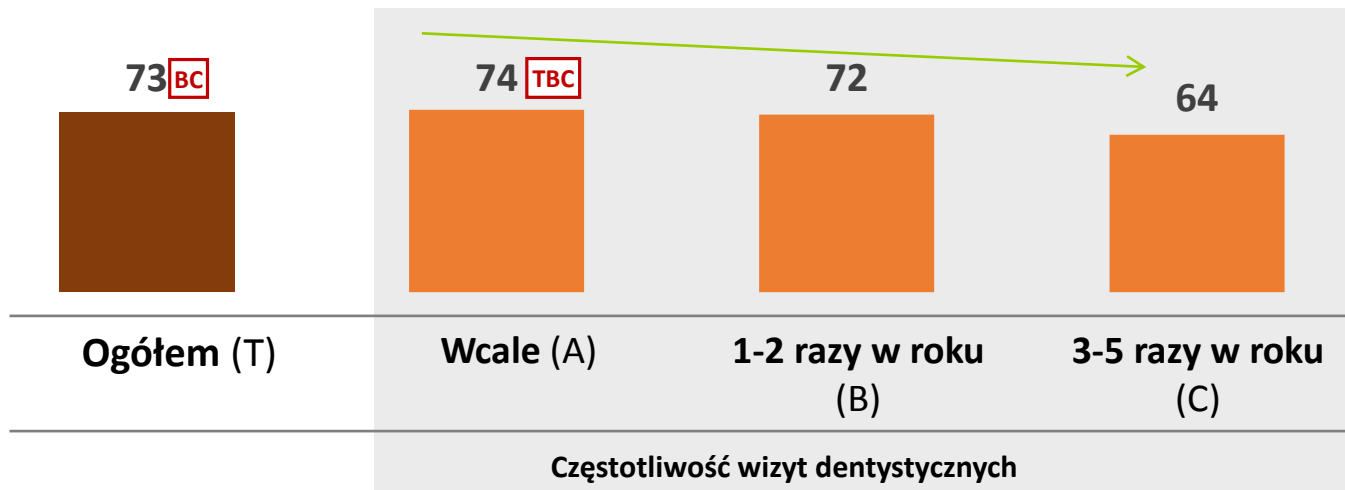
Częstsze mycie zębów i częstsze wizyty dentystyczne mają pozytywny wpływ na zmniejszenie problemu próchnicy zębów u dzieci.

IV EDYCJA
OGÓŁEM

POZIOM
PRÓCHNICY A
CZĘSTOTLIWOŚĆ
MYCIA ZĘBÓW

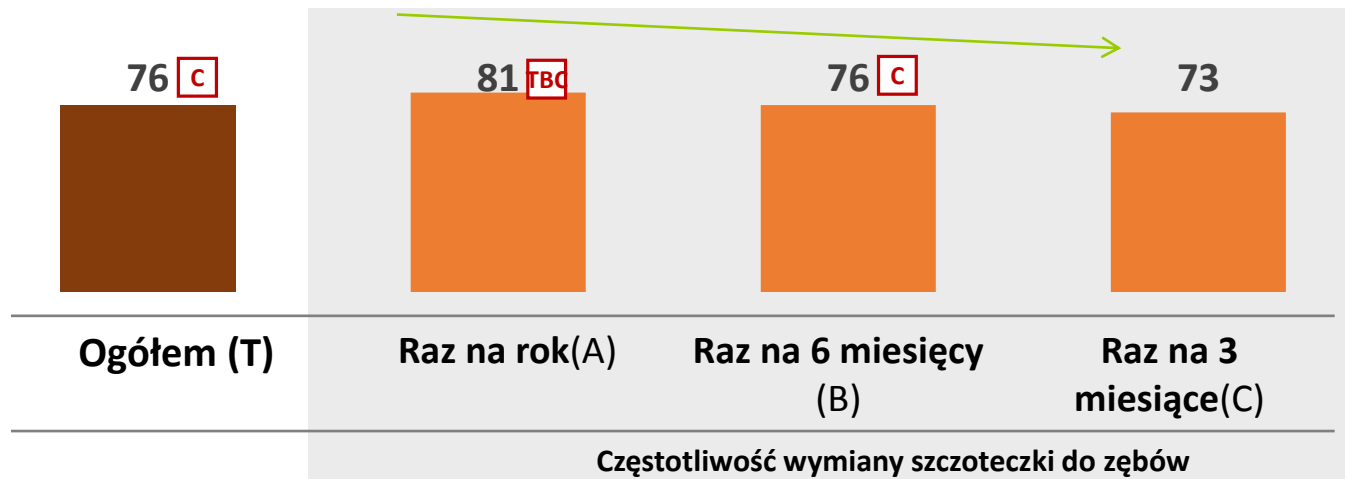
POZIOM
PRÓCHNICY A
CZĘSTOTLIWOŚĆ
WIZYT
DENTYSTYCZNYCH

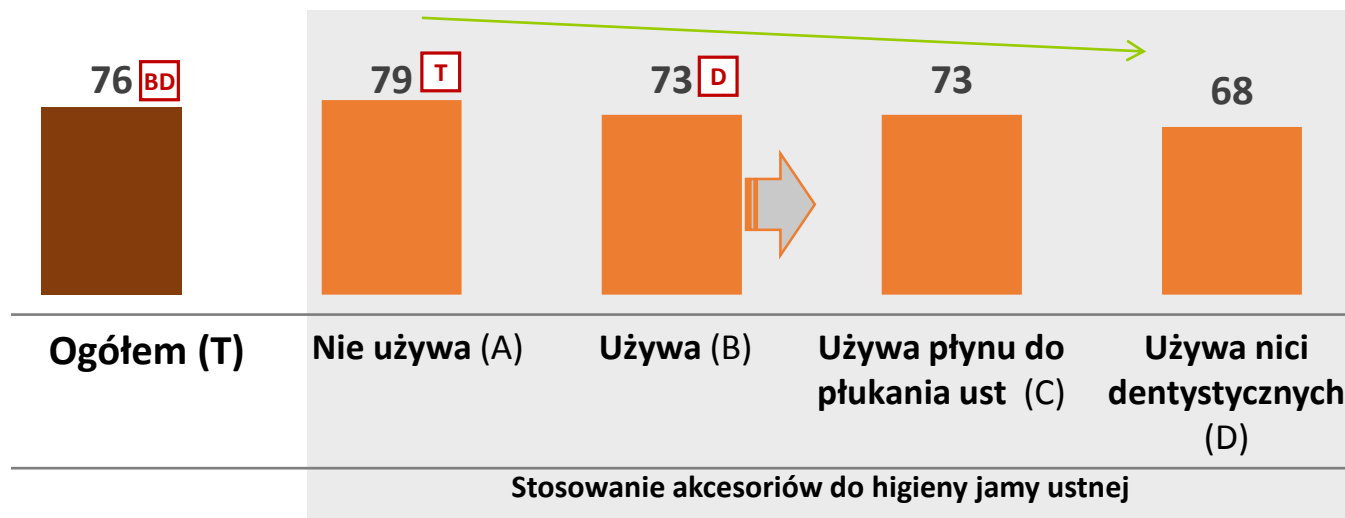
Poziom próchnicy jest **mniejszy** wśród dzieci, które **częściej wymieniają szczoteczki do zębów** i **używają akcesoriów do higieny jamy ustnej**: płynów do płukania ust i nici dentystycznych.

IV EDYCJA
OGÓŁEM

POZIOM
PRÓCHNICY A
CZAS MYCIA
ZĘBÓW

POZIOM
PRÓCHNICY A
STOSOWANIE
AKCESORIÓW DO
HIGIENY JAMY
USTNEJ

Problem próchnicy w większym stopniu dotyczy zębów mlecznych.

IV EDYCJA
OGÓŁEM

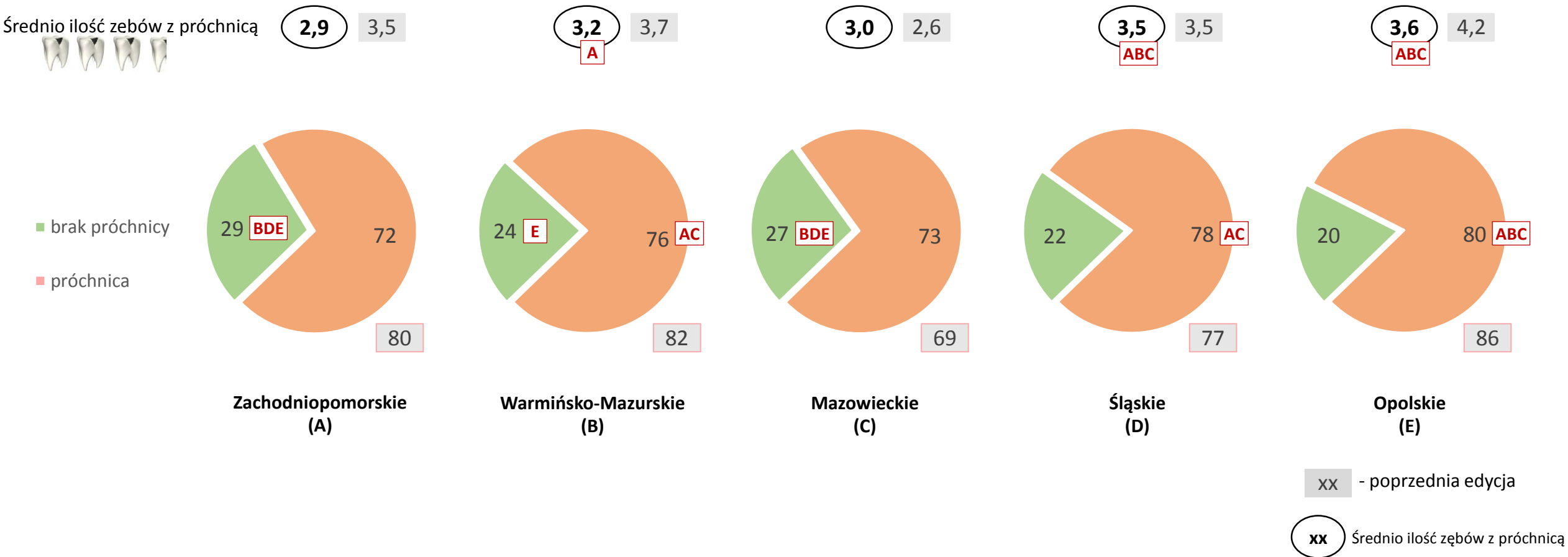
POZIOM PRÓCHNICY

% dzieci posiadających próchnicę w zębach stałych	41%
% dzieci posiadających próchnicę w zębach mlecznych	61%

WYPEŁNIENIA ZĘBOWE

% dzieci z wypełnieniem w zębach ogółem	51%
% dzieci z wypełnieniem w zębach stałych	22%
% dzieci z wypełnieniem w zębach mlecznych	38%

W badanych województwach średnio **3/4** dzieci ma problemy z próchnicą. W województwie **opolskim** występuje relatywnie **największy problem próchnicy** w porównaniu z pozostałymi województwami. Najrzadziej próchnica występuje u dzieci z województw zachodniopomorskiego i mazowieckiego.

Problem próchnicy w większym stopniu dotyczy **zębów mlecznych**. Największy problem jest w **śląskim i opolskim**. Próchnica w zębach stałych częściej odnotowywana jest w opolskim i warmińsko-mazurskim. Około połowa dzieci ma wypełnienia zębowe, relatywnie rzadziej występują one u dzieci z województw śląskiego i opolskiego.

	Zachodniopomorskie (A)	Warmińsko-Mazurskie (B)	Mazowieckie (C)	Śląskie (D)	Opolskie (E)
--	------------------------	-------------------------	-----------------	-------------	--------------

POZIOM PRÓCHNICY

% dzieci posiadających próchnicę w zębach stałych	38 44	45 49 <i>ACD</i>	39 33	38 43	45 56 <i>ACD</i>
% dzieci posiadających próchnicę w zębach mlecznych	56 63	61 61 <i>AC</i>	57 56	65 61 <i>ABC</i>	65 67 <i>ABC</i>

WYPEŁNIENIA W ZĘBACH

% dzieci z wypełnieniem w zębach ogółem	56 59 <i>BCDE</i>	52 55 <i>DE</i>	52 52 <i>DE</i>	48 52	47 45
% dzieci z wypełnieniem w zębach stałych	24 31 <i>E</i>	23 40 <i>E</i>	22 23	24 25 <i>E</i>	19 27
% dzieci z wypełnieniem w zębach mlecznych	42 40 <i>BDE</i>	38 28 <i>D</i>	39 39 <i>DE</i>	33 35	35 26

xx - poprzednia edycja

Braki w zębach, zarówno stałych jak i mlecznych, najczęściej występują u dzieci z województw śląskiego oraz opolskiego, a uszczelnienia bruzdy są najrzadsze w tych województwach; najwięcej przypadków z uszczelnieniem bruzd odnotowano w zachodniopomorskim.

Braki w zębach stałych w dużej mierze związane są z brakiem siódemek, które jeszcze nie zdążyły wyrosnąć.

	Zachodniopomorskie (A)	Warmińsko- Mazurskie (B)	Mazowieckie (C)	Śląskie (D)	Opolskie (E)
BRAKI W ZĘBACH*					
% dzieci z brakami w zębach ogółem	35 B	30	40 AB	50 ABCE 39	46 ABC
% dzieci z brakami w zębach stałych	20 B	16	34 AB	38 ABC 34	38 ABC
% dzieci z brakami w zębach mlecznych	17	16	21 AB	29 ABC 22	30 ABC
USZCZELNIENIA BRUZDY W ZĘBACH					
% dzieci z uszczelnieniem bruzdy w zębach stałych	29 BCDE	21 DE	26 BDE	16 21	16

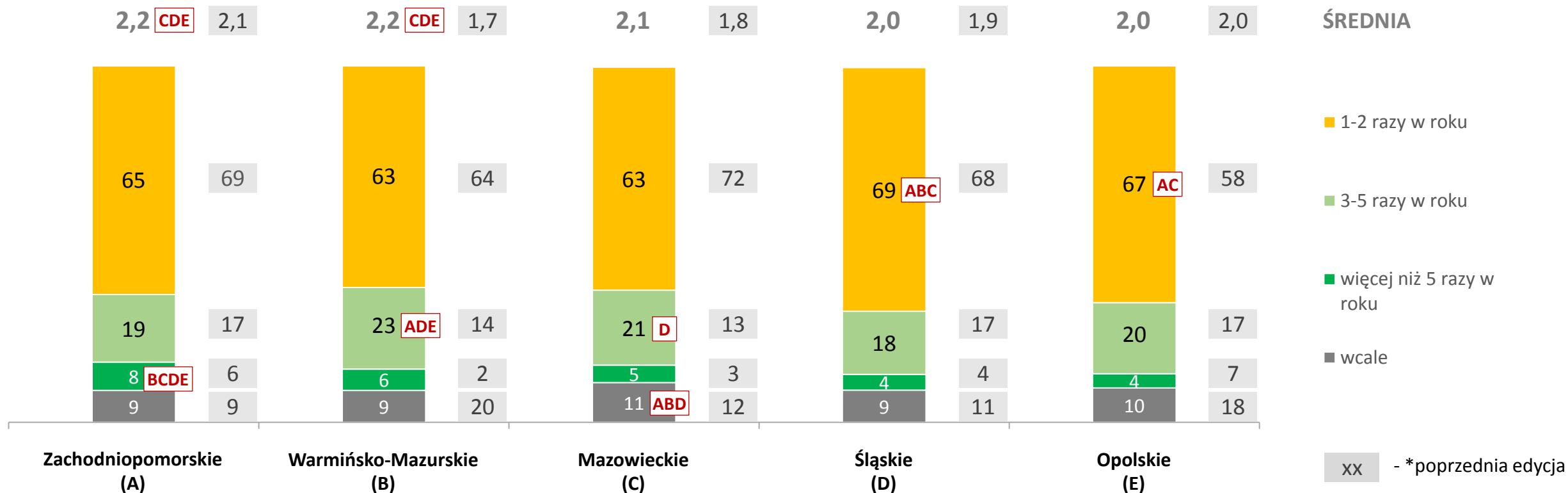
XX - poprzednia edycja

**SZCZEGÓŁOWE
WYNIKI -**

**WOJEWÓDZTWA
IV EDYCJA**

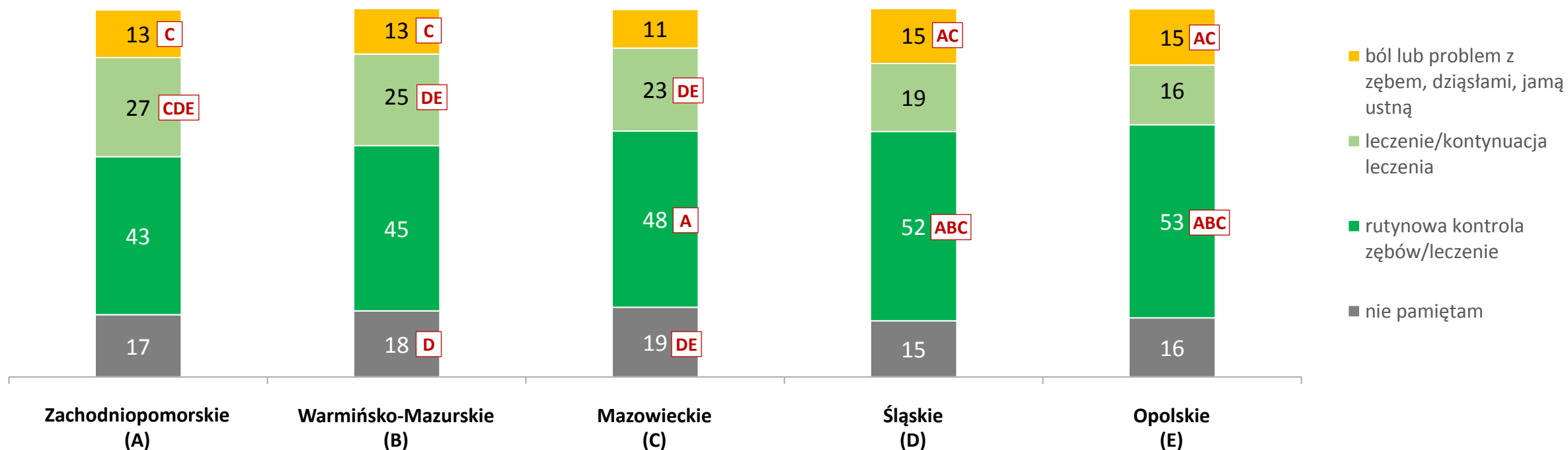
2/3 dzieci z badanych województw **odwiedza dentystów 1-2 razy w roku**, a około 1/5 dzieci 3-5 razy do roku. Relatywnie najczęstsze są wizyty dentystyczne w województwach zachodniopomorskim oraz warmińsko-mazurskim.

*) Dane wpisane w szare pola dotyczą pierwszego pomiaru dla danego województwa

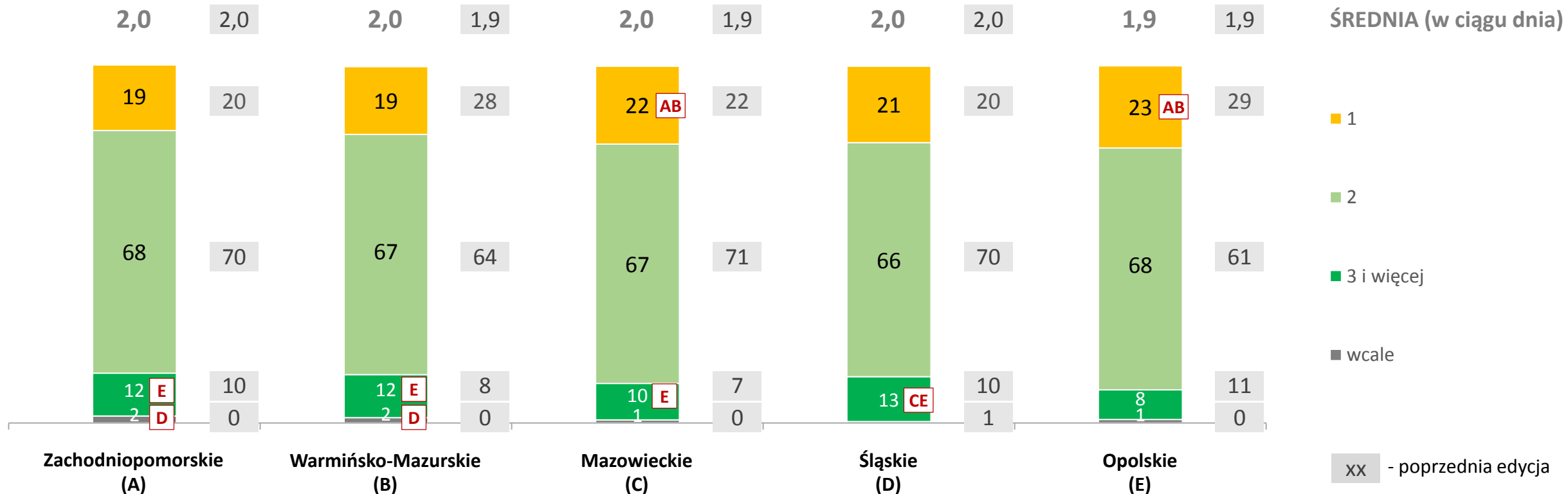
5. Jak często chodzisz do dentysty?

W każdym badanym województwie **rutynowa kontrola** połączona z leczeniem jest zdecydowanie najczęstszym powodem ostatniej wizyty u dentysty, szczególnie w województwie śląskim oraz opolskim.

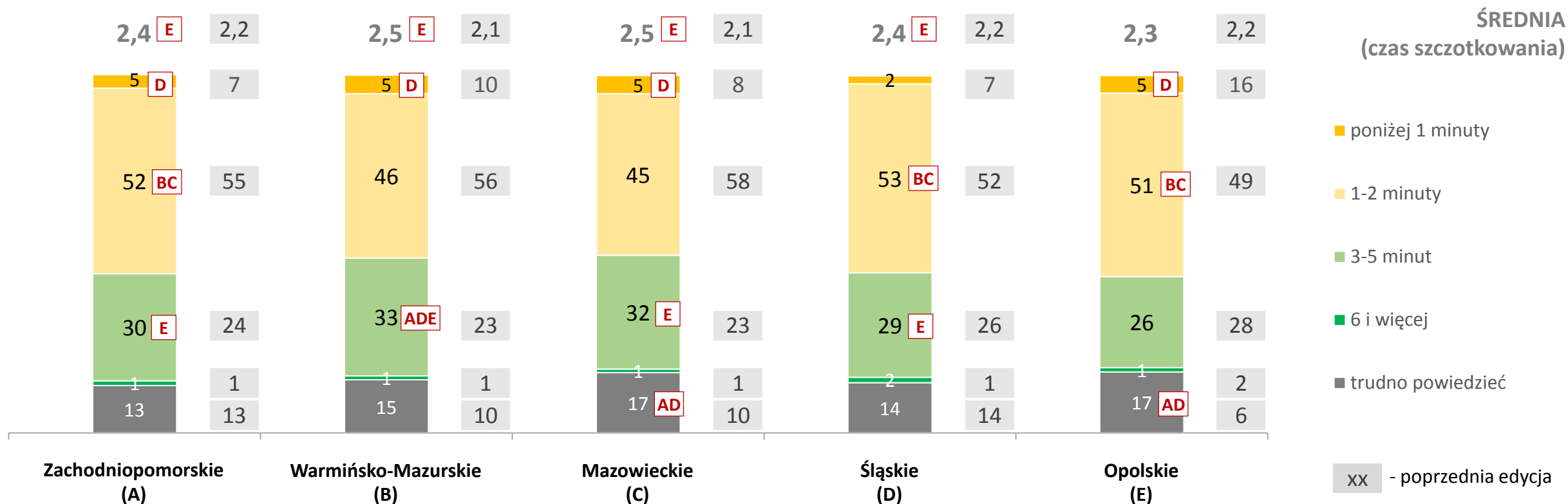
6. Dlaczego byłeś/byłaś ostatnio u dentysty?

Dzieci we wszystkich województwach **szczotkują** zęby średnio **2 razy dziennie**.

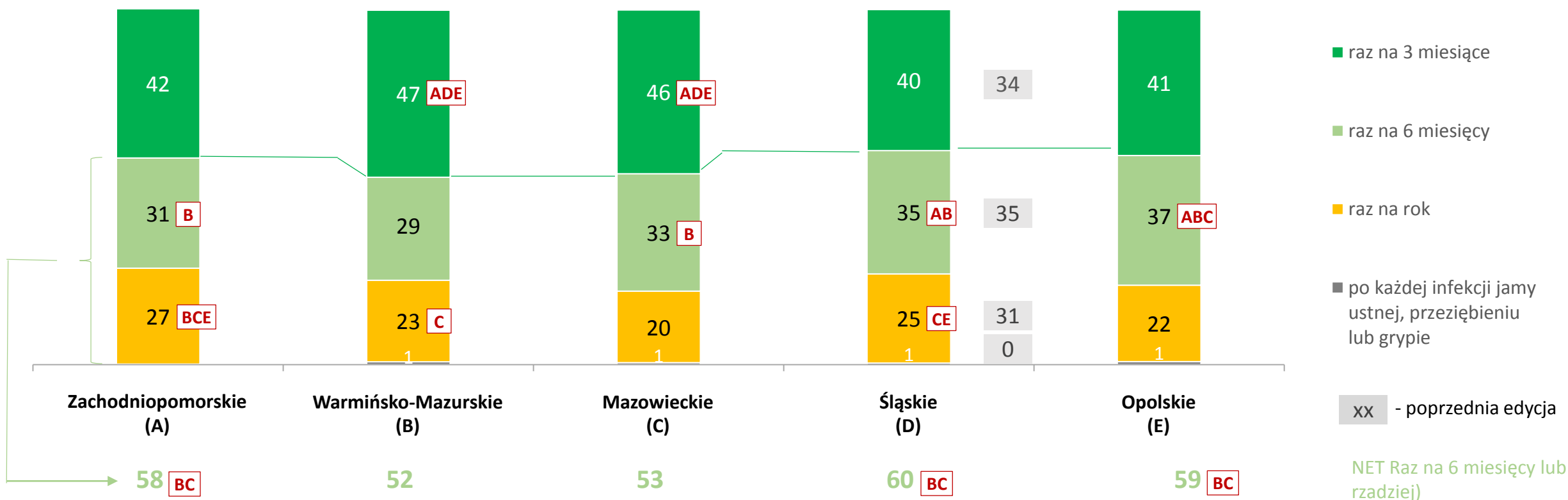
7. Ile razy w ciągu dnia szczotkujesz zęby?

Dzieci poświęcają średnio około **2,5 minuty** na szczotkowanie zębów. W województwie opolskim – szczotkują zęby nieco krócej w porównaniu do dzieci z innych województw z tej edycji.

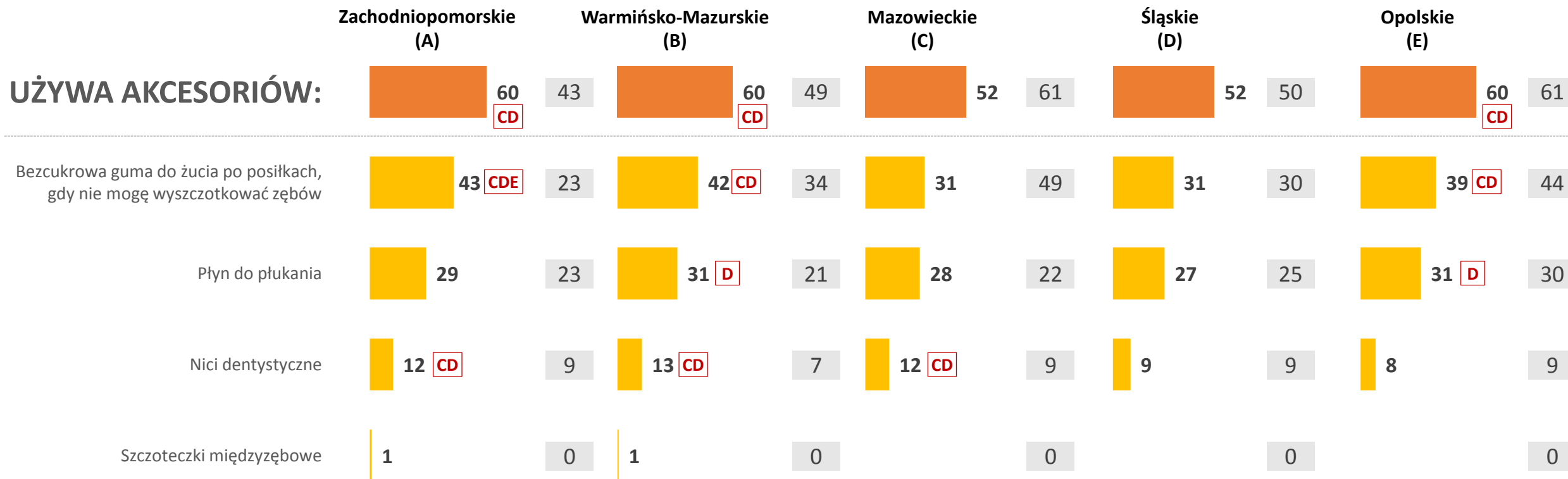
8. Jak długo szczotkujesz zęby?

Niemal **co drugie dziecko** z województwa warmińsko-mazurskiego oraz mazowieckiego ma wymieniane szczoteczki do zębów **raz na trzy miesiące**. Dzieciom z pozostałych województw szczoteczki kupowane są rzadziej: 6 na 10 badanych ma wymieniane szczoteczki 2 razy w roku lub rzadziej.

9. Jak często w ciągu roku rodzice kupują Ci nową szczoteczkę do zębów?

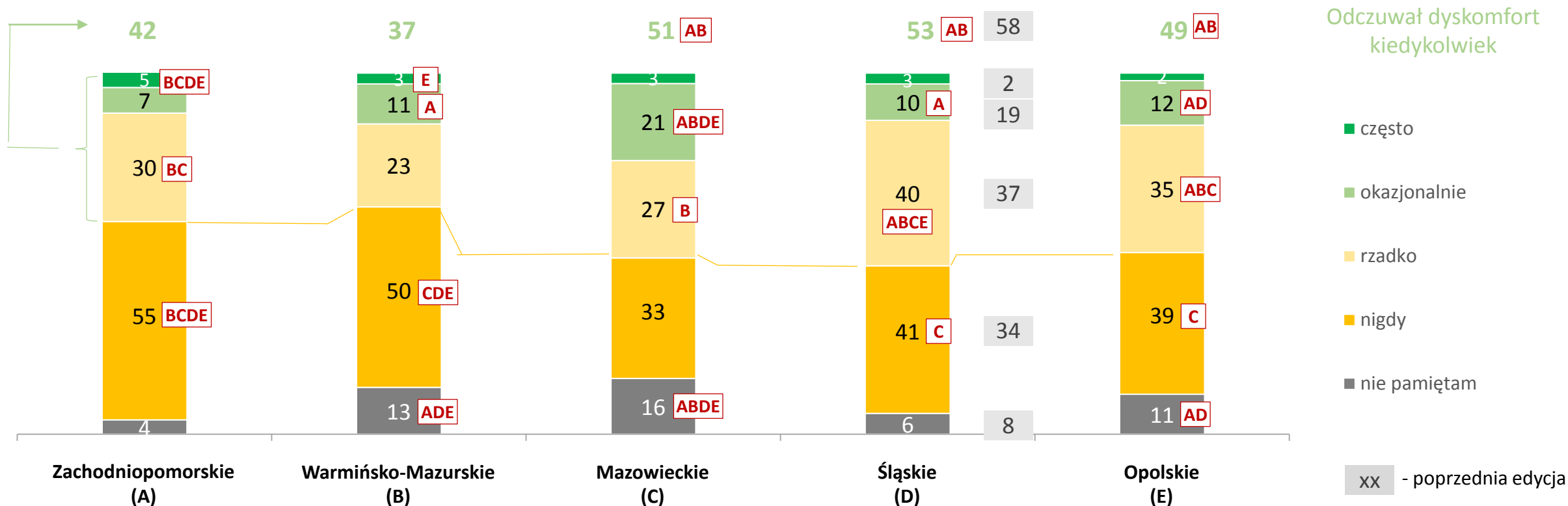
Nieco ponad połowa dzieci z mazowieckiego i śląskiego **używa akcesoriów** do higieny jamy, w przypadku pozostałych analizowanych województw więcej: 6 na 10 dzieci. **Bezcukrowa guma do żucia oraz płyn do płukania** są najczęściej używanymi akcesoriami do higieny jamy ustnej niezależnie od województwa. Guma do żucia – częściej używana w zachodniopomorskim oraz warmińsko-mazurskim w porównaniu do pozostałych województw.

10. Czy używasz innych akcesoriów do higieny jamy ustnej?

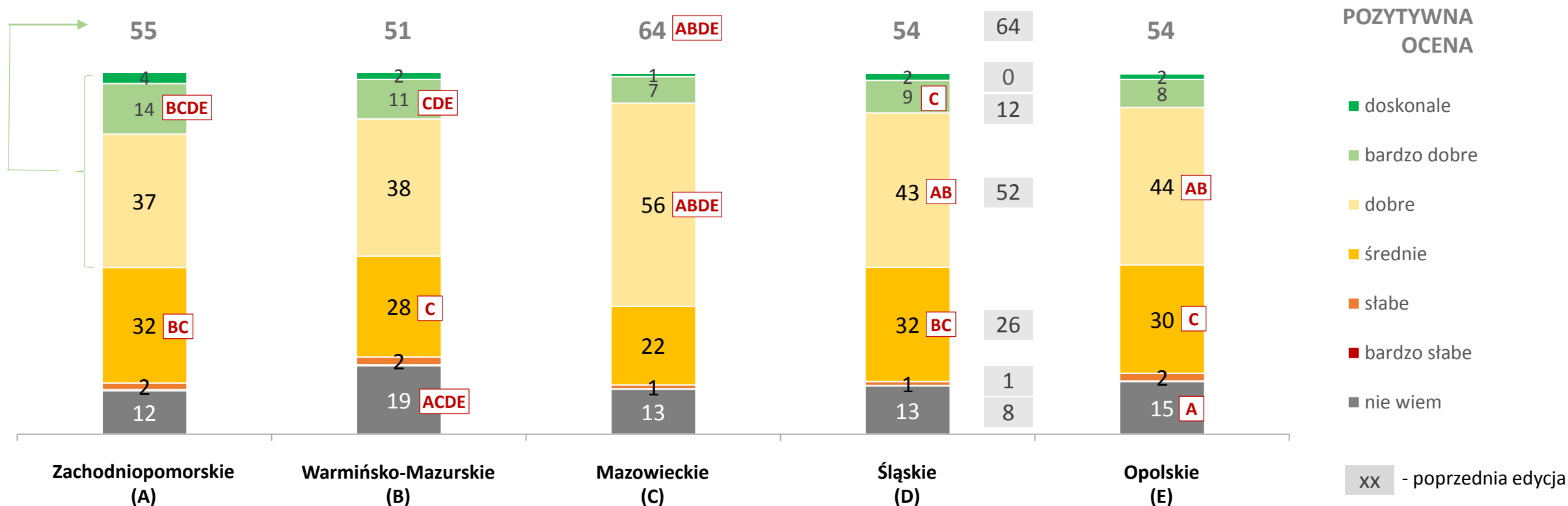
xx - poprzednia edycja

Około **połowa** dzieci z województw **mazowieckiego, śląskiego i opolskiego** odczuwała kiedykolwiek ból lub dyskomfort związany z zębami, częściej niż dzieci z pozostałych województw.

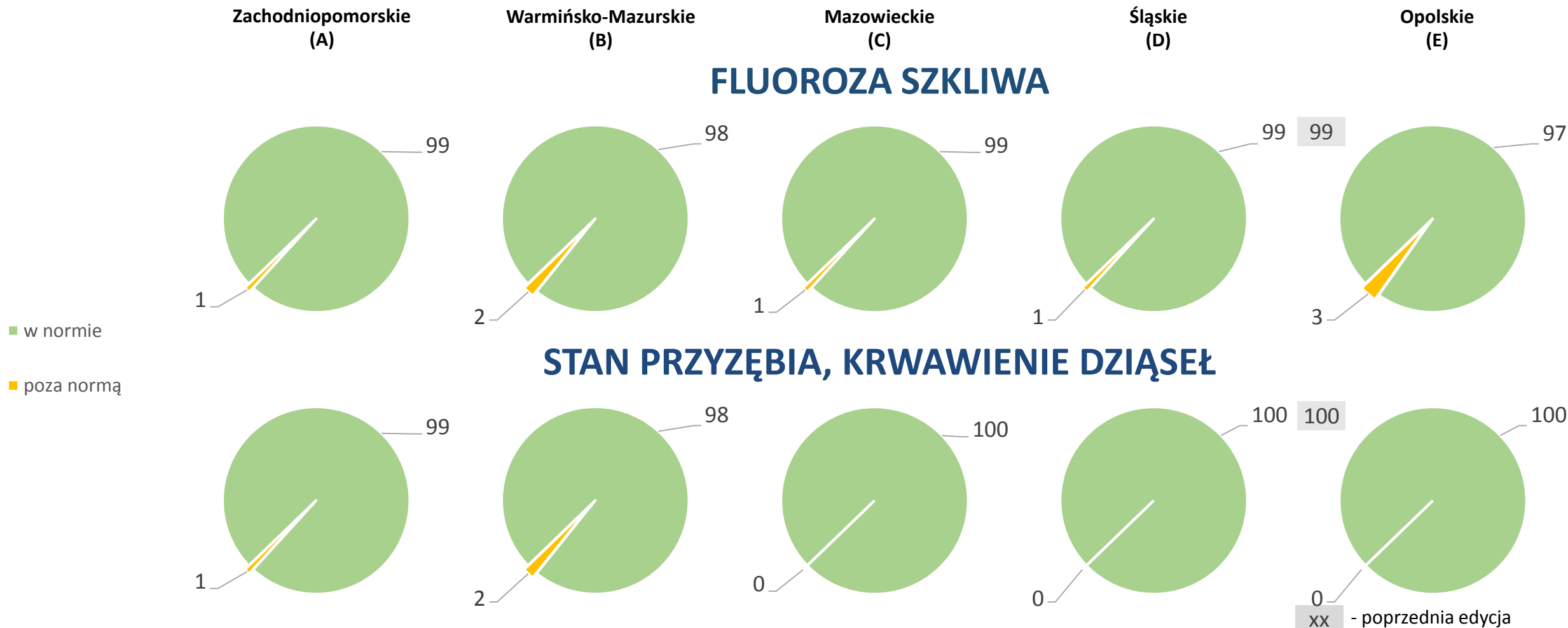
11. Jak często w ciągu ostatniego roku czułaś/czuleś ból zęba lub dyskomfort związany z zębami?

W ocenie większości dzieci **stan zdrowia ich zębów oraz dziąseł jest co najmniej dobry**. Kondycję swoich zębów i dziąseł najlepiej oceniają dzieci z **województwa mazowieckiego** - prawie **2/3 pozytywnie oceniło** stan swoich zębów.

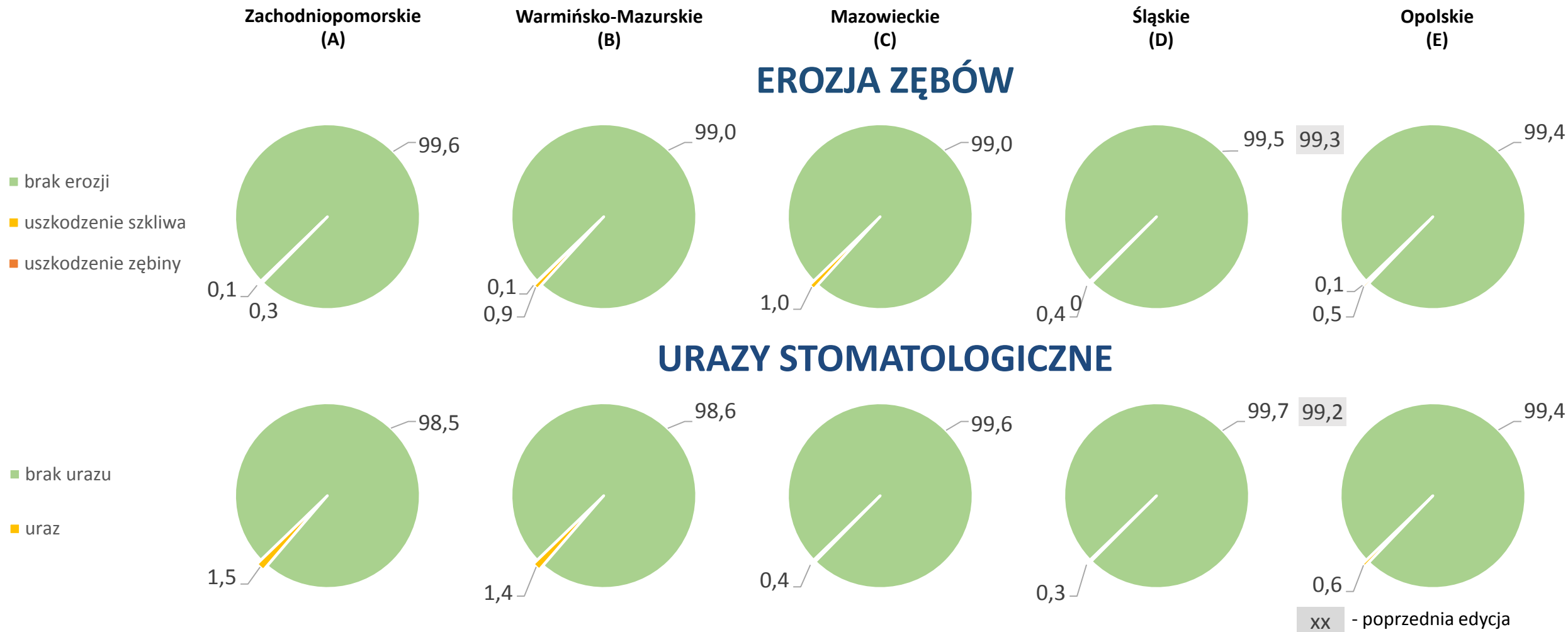

12. Jak opisałabyś/opisałbyś zdrowie swoich zębów i dziąseł?

Fluroza szkliwa dotyczy niewielkiego odsetka dzieci, relatywnie więcej przypadków poza normą występuje u dzieci z województwa opolskiego.

Erozja zębów jest obserwowana bardzo rzadko. Relatywnie najczęściej występuje u dzieci z województwa mazowieckiego (uszkodzenia szkliwa). Z kolei urazy stomatologiczne najczęściej odnotowywane są w zachodniopomorskim oraz warmińsko-mazurskim, jednak nadal są to rzadkie przypadki.

Wady zgryzu najczęściej występują wśród dzieci z województwa opolskiego, a najrzadziej u dzieci z zachodniopomorskiego i śląskiego. Uszkodzenie błony śluzowej występuje marginalnie w województwach zachodniopomorskim oraz warmińsko-mazurskim.

Zachodniopomorskie
(A)

Warmińsko-Mazurskie
(B)

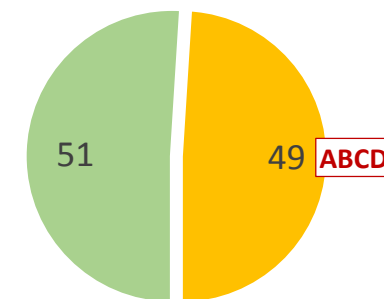
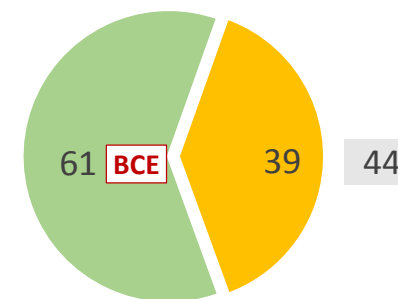
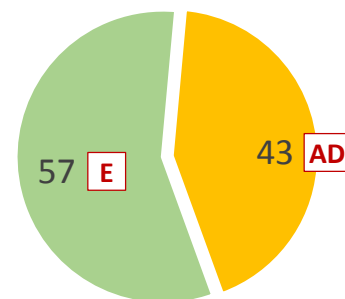
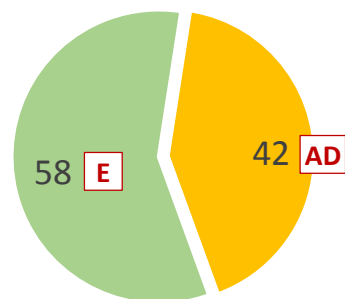
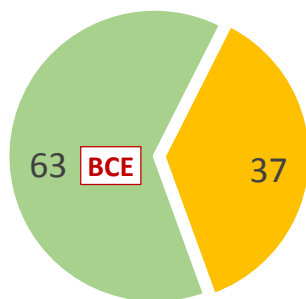
Mazowieckie
(C)

Śląskie
(D)

Opolskie
(E)

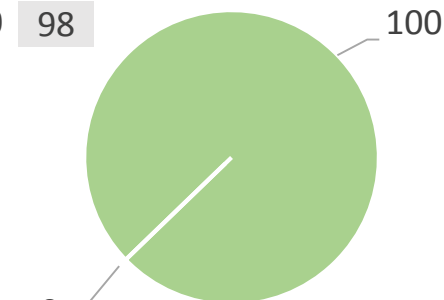
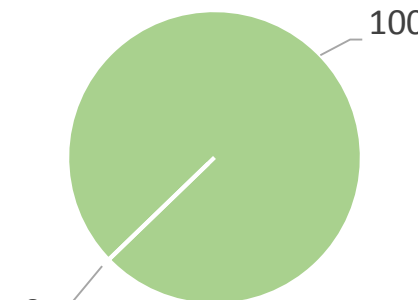
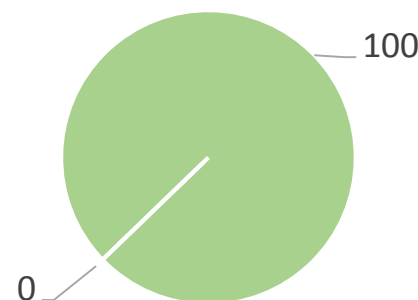
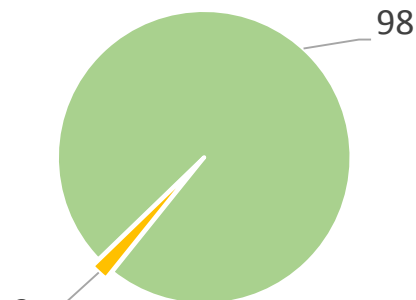
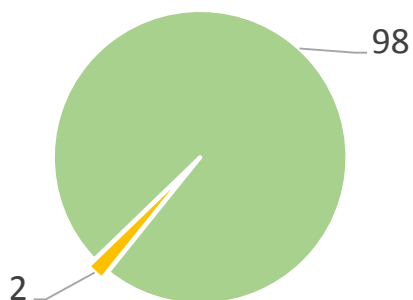
WADY ZGRYZU

nie
tak

USZKODZENIE BŁONY ŚLIZOWEJ JAMY USTNEJ

brak uszkodzeń
uszkodzenia

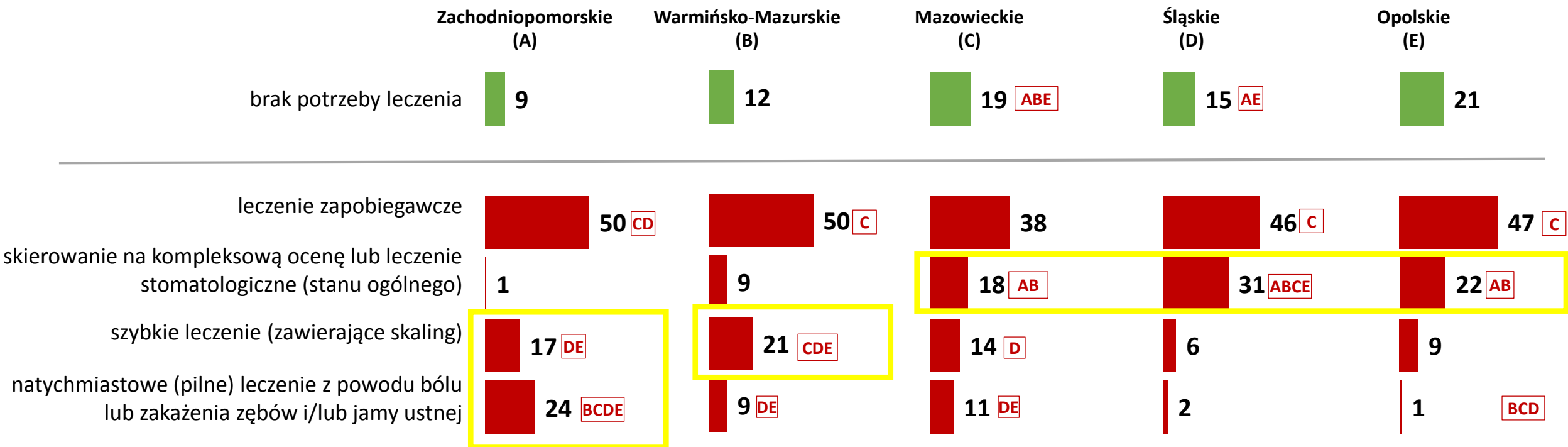
xx - poprzednia edycja

Wady zgryzu częściej występują u dzieci z województwa opolskiego w porównaniu do pozostałych województw.

	Zachodniopomorskie (A)	Warmińsko-Mazurskie (B)	Mazowieckie (C)	Śląskie (D)	Opolskie (E)
Brak wady zgryzu	63 BCE 59	58 E 50	57 E 54	61 BCE 56	51 64
Występuje wada zgryzu	37 41	42 AD 50	43 AD 46	39 44	49 ABCD 36
wada klasy 1	2 3	3 0	6 AB 10	4 8	6 AB 1
wada klasy 2	7 DE 7	7 DE 19	8 DE 4	3 3	2 3
wada klasy 3	2 3	1 5	1 1	0 1	1 3
wada tylko zębowa	13 16	18 ACD 17	13 18	11 27	23 ABCD 17
wyraźnie zaznaczona wada kostna	1 1	1 0	0 0	0 2	0 1
zgrzyw głęboki	5 B 6	2 10	7 BDE 9	3 2	4 7
zgrzyw otwarty	5 CDE 5	3 5	2 4	1 1	2 3
zgrzyw krzyżowy	7 DE 8	7 DE 5	5 D 4	2 4	3 4
zgrzyw przewieszony	0 1	0 3	0 1	0 0	1 1

xx - poprzednia edycja

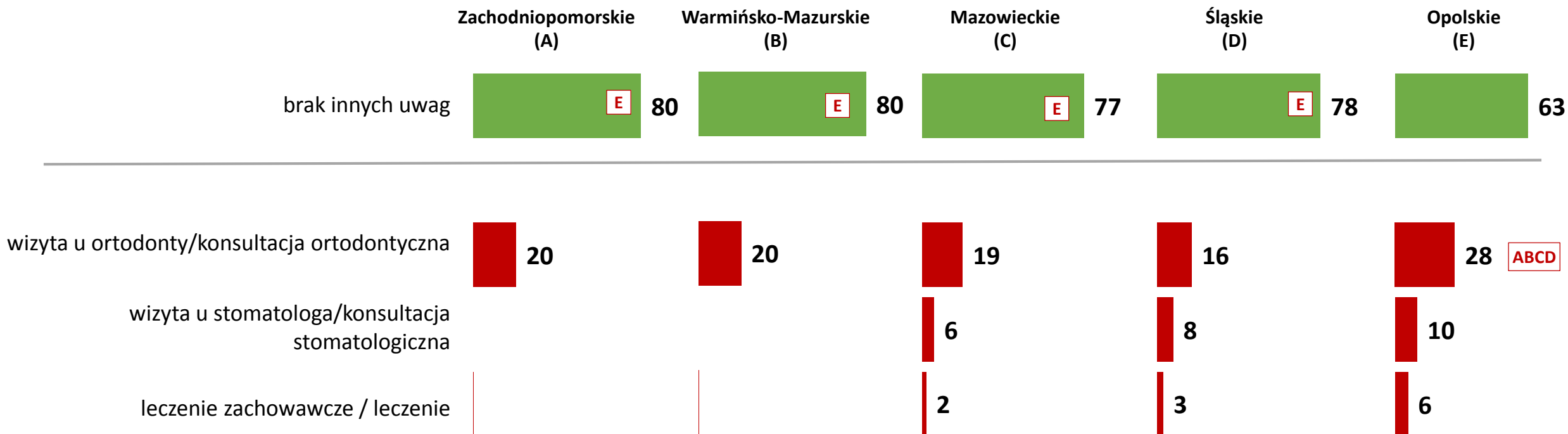
Większość badanych dzieci zostało **skierowanych na leczenie, głównie leczenie zapobiegawcze**. Dzieci z województwa śląskiego, opolskiego i mazowieckiego częściej otrzymywały zalecenia kompleksowej oceny lub leczenia stomatologicznego, natomiast dzieci z warmińsko-mazurskiego i zachodniopomorskiego – skierowanie na szybkie leczenie zawierające skaling lub pilne leczenie z powodu zakażenia.

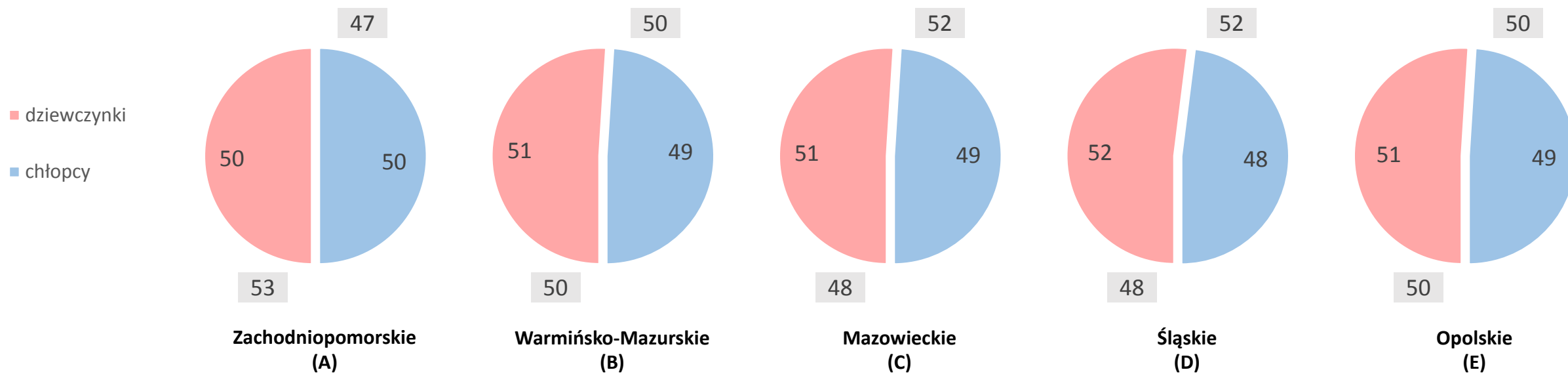

APPENDIX

W województwie opolskim odnotowano więcej dodatkowych zaleceń niż w pozostałych województwach. We wszystkich województwach najczęściej wymienianym zaleceniem była konsultacja ortodontyczna.

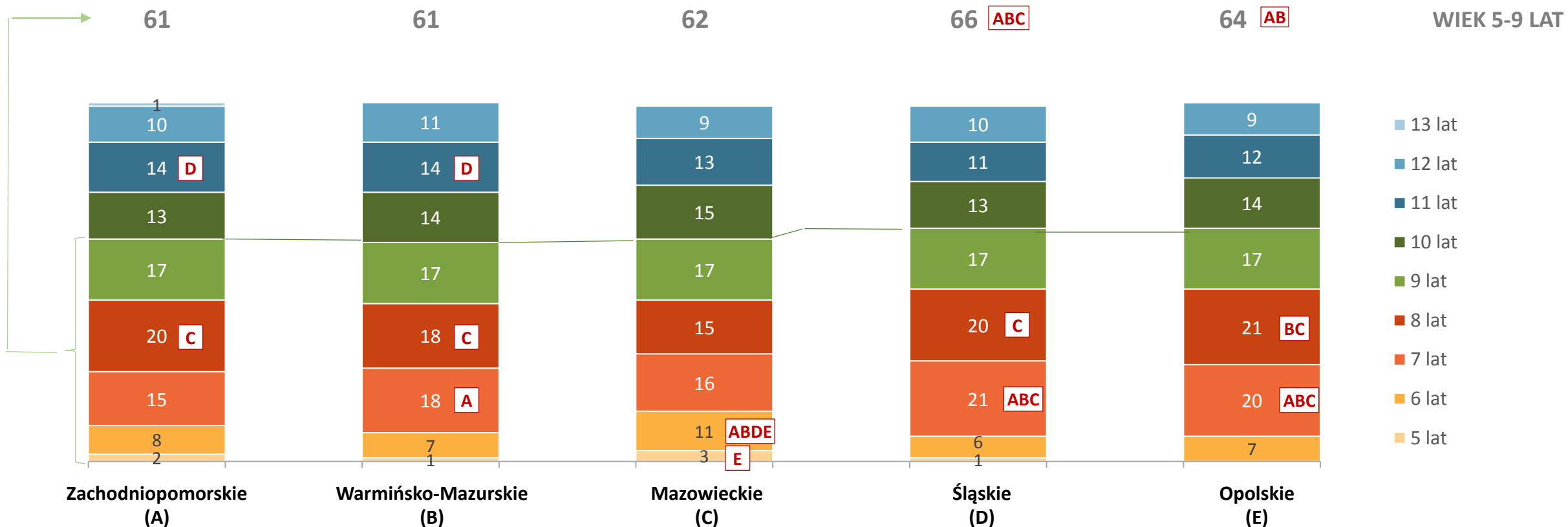

Struktura pod względem płci, w poszczególnych województwach IV edycji

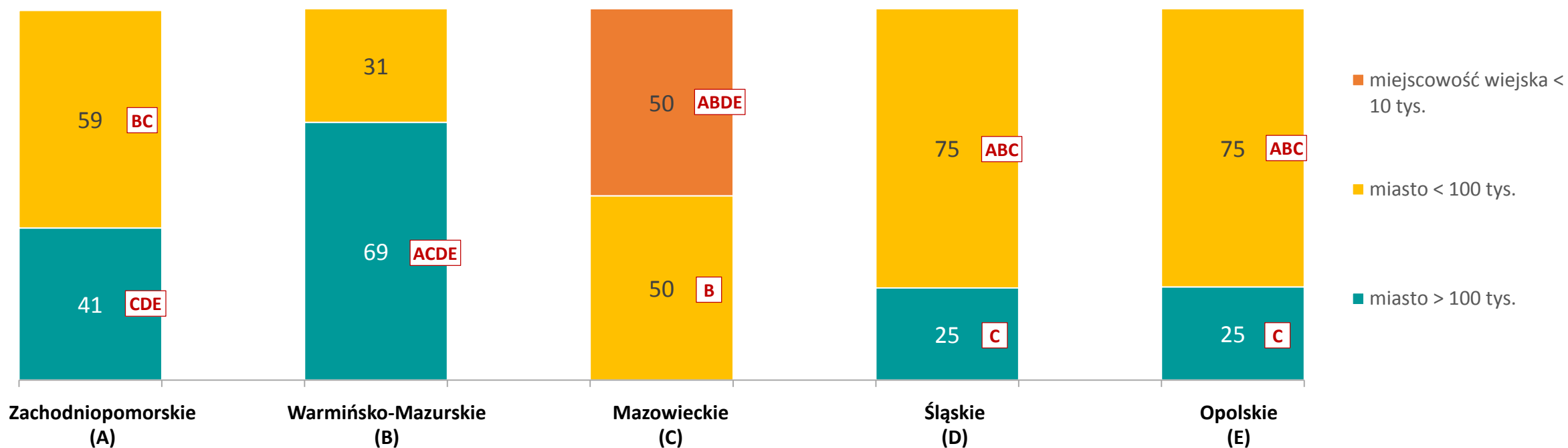

XX - poprzednia edycja

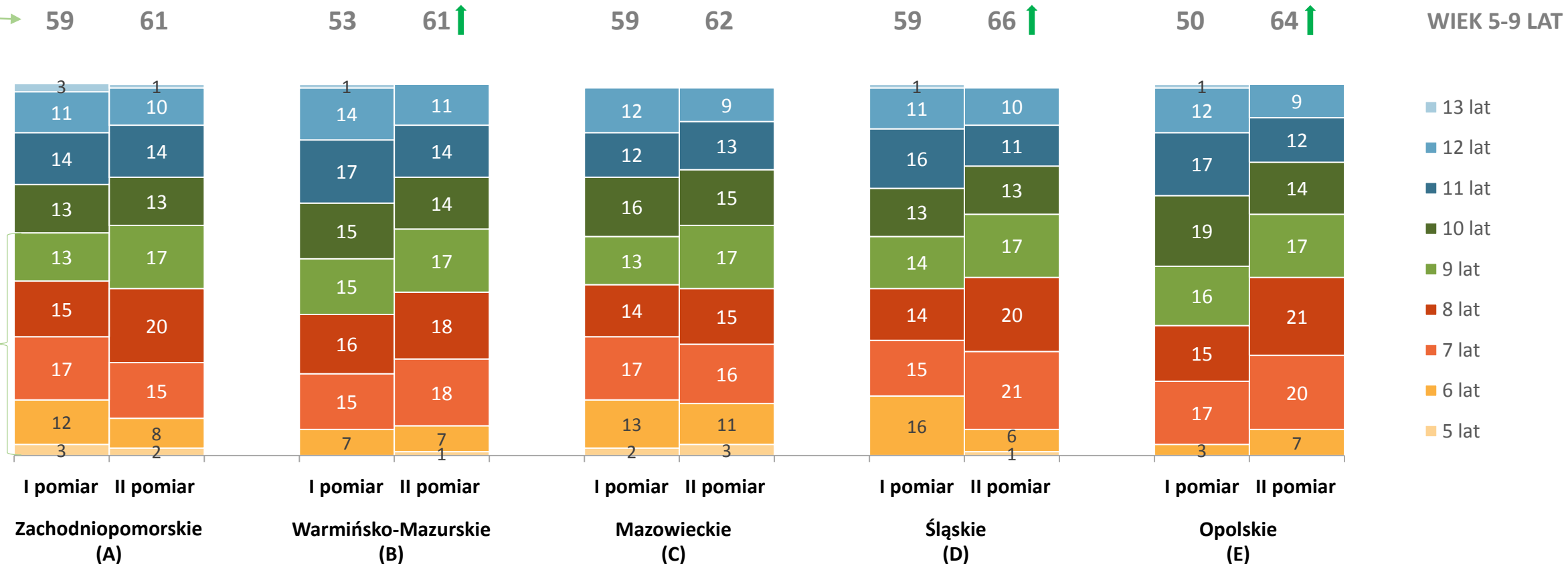
Struktura pod względem wieku dzieci, w poszczególnych województwach IV edycji badania

Struktura pod względem wielkości miejscowości, w poszczególnych województwach IV edycji badania

Struktura pod względem wieku dzieci, w poszczególnych województwach – porównanie z poprzednim pomiarem

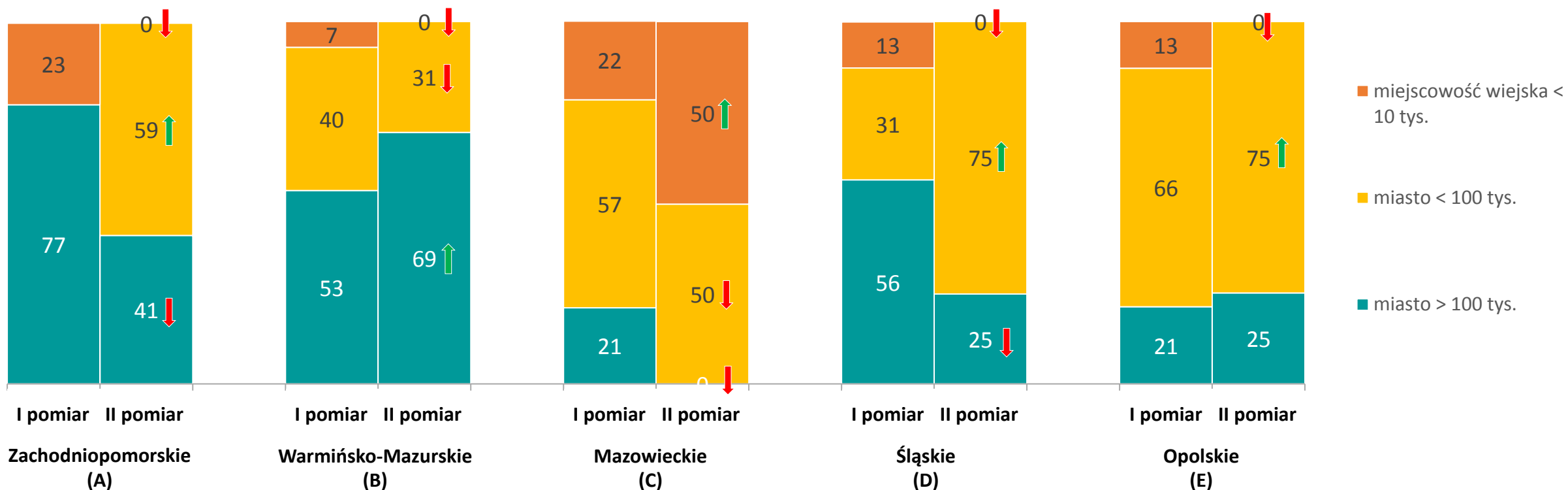

I pomiar = poprzednia edycja dla danego województwa
 II pomiar = obecna IV edycja badania

UWAGA!

Struktura miejscowości badanych województw w aktualnym pomiarze w istotny sposób różni się w porównaniu do poprzedniego pomiaru. Z tego powodu należy zachować dużą ostrożność podczas porównywania wyników danego województwa z aktualnej fali vs. poprzednia.

I pomiar = poprzednia edycja dla danego województwa
 II pomiar = obecna IV edycja badania

Ipsos Sp. z o.o.
Ul. Domaniewska 34a, 02- 672 Warszawa
Tel.: + 48 22 448 77 00
Fax: + 48 22 448 77 02

KRS: 0000023371, NIP: 525 21 99 297, REGON: 017201001,
Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy – XIII Wydział Gospodarczy Krajowego
Rejestru Sądowego
Kapitał: 8.048.000 PLN